

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Buitengewoon Secundair Onderwijs Sint-Elisabeth te WIJCHMAAL

Hoofdstructuur	buitengewoon secundair onderwijs
Instellingsnummer	27839
Instelling	Buitengewoon Secundair Onderwijs Sint-Elisabeth
Directeur	Koen KNEVELS
Adres	Steenovenstraat 20 - 3990 WIJCHMAAL
Telefoon	011-52.03.60
Fax	011-63.31.14
E-mail	info@elisa.be
Website	www.elisa.be
Bestuur van de instelling	VZW BuSO Sint-Elisabeth
Adres	Steenovenstraat 20 - 3990 WIJCHMAAL
Scholengemeenschap	SGKSO WICO
Adres	Dorpsstraat 93 - 3900 OVERPELT
CLB	Vrij CLB Noord - Limburg
Adres	Bermstraat 9_1 - 3910 NEERPELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	16/09/2013, 17/09/2013, 18/09/2013, 19/09/2013, 20/09/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	20/09/2013
Datum bespreking verslag met de instelling	18/10/2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Bart Tabruyn
Teamleden	Wim Baude, Lou Bontens, Cathy Moelants, Robert Vandeput
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Opleidingsvorm 1: Algemene en Sociale Vorming	8
3.1.1.2 Opleidingsvorm 2: Algemene en Sociale Vorming	11
3.1.1.3 Opleidingsvorm 3: Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Kappersmedewerker	13
3.1.1.4 Opleidingsvorm 3: Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen	15
3.1.1.5 Opleidingsvorm 4: Kantoor in de derde graad van het BSO (D/2004/0279/066)	16
3.1.1.6 Opleidingsvorm 4: Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	21
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?	22
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	22
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	22
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Aanvangsbegeleiding.....	24
4.2 Leerbegeleiding	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
6.1 Wat doet de school goed?.....	28
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	29
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	30
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leerprestaties.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - de beginsituatiebepaling
 - de doelselectiefase
 - de voorbereidingsfase
 - de uitvoeringsfase
 - de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Uit het erkenningsonderzoek tijdens de doorlichting blijkt dat de onderzochte structuuronderdelen in drie van de vier opleidingsvormen voldoen aan de verwachtingen van de overheid. Dit is zo voor Algemene en Sociale Vorming in opleidingsvorm een, voor de opleidingen Kappersmedewerker en Logistiek Assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen in opleidingsvorm drie en ook voor de specifieke vakken van de opleiding Kantoor in de derde graad van opleidingsvorm vier. De Algemene en Sociale Vorming in opleidingsvorm twee krijgt een erkenning beperkt in de tijd. Het proces van handelingsplanning verloopt hier nog onvoldoende kwaliteitsvol om onderwijs op maat van de leerlingen te garanderen.

In opleidingsvorm een bereidt de school de leerlingen in voldoende mate voor op de einddoelstelling, integratie in een beschermd leefmilieu. Zowel de goede buitenschoolse activiteiten als de meeste activiteiten in de klas zijn erop gericht om functionele vaardigheden aan te leren. Dat dit vanuit een goede planning gebeurt, blijkt vooral uit de documenten die werden aangemaakt voor de klassen met leerlingen met een Autisme Spectrum Stoornis. Voor de andere klassen is de afstemming tussen de verschillende vakken en de paramedici minder duidelijk. De individuele handelingsplannen bevatten veel informatie en tonen aan dat er zowel opvoedkundige als onderwijskundige doelen geselecteerd worden met aandacht voor elke individuele leerling. Uit het onderzoek blijkt wel dat hier nog groeikansen zijn. De infrastructuur en uitrusting van sommige containerklassen is pover.

Ook in de Algemene en Sociale Vorming van opleidingsvorm twee zijn de meeste leraren zich bewust van de nood om vooral functionele vaardigheden aan te leren. Er is echter onvoldoende overleg tussen alle leraren van de verschillende vakken om te komen tot een samenhangend en in moeilijkheidsgraad opbouwend leerprogramma. Omdat o.a. leervorderingen onvoldoende in kaart worden gebracht, kan de school niet aantonen dat er ook leerdoelen geselecteerd worden, afgestemd op individuele noden. Het proces van handelingsplanning verloopt nog niet optimaal. De betrokkenheid en het enthousiasme van alle leraren is opvallend groot maar het team slaagde er nog niet in om het volledige onderwijsaanbod in kaart te brengen en gelijkgericht na te streven. De school kan nog onvoldoende aantonen dat dit aanbod ten volle gericht is op de einddoelstelling van deze opleidingsvorm.

In de opleidingen Kappersmedewerker en Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen worden alle competenties van het opleidingsprofiel in voldoende mate nagestreefd. In beide opleidingen worden deze vaardigheden van in de opleidingsfase op een verantwoorde wijze aangeboden. De leraren weten wat de individuele noden van de leerlingen zijn en het onderwijsaanbod wordt hier goed op afgestemd. Ook de keuze voor geschikte stageplaatsen en het aanleren van de opleidingscompetenties in een echte werkomgeving, zijn een meerwaarde voor deze structuuronderdelen. De school beschikt over de gepaste infrastructuur en zeer degelijke uitrusting voor de Beroepsgerichte Vorming in deze opleidingen. Het handelingsplanmatig werken verloopt in beide opleidingen voldoende kwaliteitsvol. De wijze waarop dit in de kwalificatiefase van de opleiding Kappersmedewerker gebeurt, is een voorbeeld van goede praktijk.

De leerplandoelstellingen van de specifieke vakken in de studierichting Kantoor werden tijdens het schooljaar 2012-2013 in voldoende mate bereikt. De ingezette leermiddelen laten toe om de meeste leerplandoelstellingen te realiseren. Toch zijn er nog investeringen nodig om de didactische voorzieningen te optimaliseren. Omdat deze opleiding recent werd uitgebouwd, is het jonge team met jaarlijks heel wat nieuwe leraren nog zoekende naar continuïteit en een meer gepaste spreiding van de leerplandoelstellingen. Toch slaagt dit team erin om op een handelingsplanmatige wijze alle doelstellingen na te streven, al verlopen nog niet alle fases van dit proces optimaal. De opleiding wordt ondersteund door een geëngageerde vakgroepwerking. Dit blijkt onder meer uit de goed georganiseerde stages en de kwaliteit van de geïntegreerde proef (GIP). Dit alles is veelbelovend voor de verdere uitbouw van deze opleiding.

Ook de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) in opleidingsvorm vier worden met een eigen planning nagestreefd. Een coördinator zorgt voor opvolging en afstemming van de verschillende projecten die de school organiseert om de eindtermen in de context 'lichamelijke gezondheid en veiligheid' na te streven. Steeds worden heel wat leraren betrokken waardoor er een groot draagvlak is voor deze VOET. Voor de context 'socioculturele samenleving' selecteren nog niet alle leraren relevante eindtermen die ze binnen hun vak bewust willen nastreven. Hierdoor kan de diepgang nog niet ten volle aangetoond worden.

Gezien er jaarlijks heel wat nieuwe personeelsleden deel uitmaken van het schoolteam, hecht deze groeiende school terecht veel aandacht aan een goed uitgebouwde aanvangsbegeleiding. Deze personeelsleden worden gedurende de eerste jaren van hun loopbaan extra geïnformeerd over de schoolorganisatie en de gewenste pedagogisch-didactische aanpak van leerlingen. Informeel werden de nieuwe personeelsleden al bevraagd over deze werking, maar dit leidde nog niet tot een gerichte bijsturing van dit proces.

In het kwaliteitsonderzoek van de leerbegeleiding onderzoekt de onderwijsinspectie vooral het proces van handelingsplanning op schoolniveau. De school heeft hierover een duidelijke visie uitgeschreven en er werden goede instrumenten ontwikkeld om een handelingsplanmatige werking te ondersteunen. Toch is er in sommige opleidingsvormen nog onvoldoende sprake van gezamenlijke doelgerichtheid. De aandacht voor doeltreffendheid kan nog verhoogd worden door regelmatige zelfreflectie in de verschillende vakgroepen en een betere opvolging vanuit de schoolleiding. De school investeert continu veel tijd in het verbeteren van de eigen werking.

Het algemeen beleid berust bij de directeur en een middenkader dat recent werd uitgebreid. Zij trachten steeds motiverend en inspirerend op te treden waarbij ze de lat hoog leggen voor zichzelf en het personeel. De vele goede visieteksten die voornamelijk gericht zijn op het ondersteunen van leraren in hun taak als lesgever zijn echter te vrijblijvend. Uit het onderzoek blijkt dat er ook nood is aan opvolging en bijsturing. Het niet houden van functioneringsgesprekken met alle personeelsleden en het ontbreken van evaluatiegesprekken is een gemiste kans om hieraan gedeeltelijk tegemoet te komen. Bovendien is dit ook een inbreuk tegen de regelgeving. Hoewel de school voortdurend de eigen werking tracht te verbeteren slaagde ze er nog niet in om een aantal resterende werkpunten in de eigen organisatie te detecteren. Vanaf dit schooljaar stelde zij daarom een fulltime kwaliteitscoördinator aan wat de schoolwerking zeker ten goede kan komen.

Het kwaliteitsonderzoek van de processen en het algemeen beleid toont aan dat de school erg doelgericht te werk gaat maar dat vooral de opvolging en de bijsturing nog geoptimaliseerd kan worden. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat van alle onderzochte structuuronderdelen de Algemene en Sociale Vorming in opleidingsfase twee niet voldoet aan de verwachtingen van de overheid. Daarom sluit de inspectie de doorlichting af met een gunstig advies beperkt tot drie schooljaren. Ook op het vlak van hygiëne, veiligheid en woonbaarheid zijn er nog enkele tekorten. De voornaamste tekorten worden onder punt 3.1.2 opgesomd en zullen eveneens binnen drie schooljaren opgevolgd worden door de onderwijsinspectie.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus

Opleidingsvorm 1	Algemene en sociale vorming	
Opleidingsvorm 1	x	
Opleidingsvorm 2	Algemene en sociale vorming	Beroepsgerichte vorming
Opleidingsvorm 2	x	
Opleidingsvorm 3	Algemene en sociale vorming	Beroepsgerichte vorming
Kappersmedewerker		x
Log. assistent ziekenhuizen en zorginst.		x
Opleidingsvorm 4	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 3 BSO Kantoor		specifiek gedeelte

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leerprestaties het volgende op.

3.1.1.1 Opleidingsvorm 1: Algemene en Sociale Vorming

Voldoet

De school bereidt de leerlingen in voldoende mate voor op de einddoelstelling van opleidingsvorm een: integratie in een beschermd leefmilieu. Het leeraanbod is afgestemd op de leerlingenkenmerken en gekaderd binnen een schooleigen structuur. Het proces van handelingsplanning wordt toegepast waardoor onderwijs op maat op voldoende wijze gerealiseerd wordt.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming

Actualisering

Functionele neerslag

Voor nieuwe leerlingen wordt op basis van externe gegevens en observaties van de leraren de initiële beginsituatie op het schoolplatform geplaatst. Voor de andere leerlingen worden die gegevens aangevuld en geactualiseerd met evaluatiedocumenten van de voorbije schooljaren. Over alle leerlingen is er veel informatie voor handen. Vooral het document met de 'balans en werkpunten' is een goed werkinstrument dat een veelheid aan informatie biedt. Toch blijkt de functionaliteit van de informatie in alle documenten niet altijd even duidelijk. De vele mappen op het digitale platform, de vele verschillende informatiedocumenten en het niet altijd even zorgvuldig up to date houden van die documenten, zorgen ervoor dat de beeldvorming niet voor alle leraren even duidelijk is. De leervorderingen van de leerlingen worden over de schooljaren heen niet in kaart gebracht waardoor het onduidelijk is welke doelen de voorbije jaren verworven werden.

De plannings- en evaluatiedocumenten zijn op een verschillende wijze ingedeeld en gestructureerd. Door het ontbreken van onderlinge afstemming is er geen waarborg op een goede beeldvorming.

Doelenselectiefase

Doelenkaders

Multidisciplinair overleg

Horizontale en verticale

afstemming

Op maat

Evenwichtig aanbod

De school hanteert een schooleigen doelenkader met acht vormingsdomeinen dat recentelijk gelinkt werd aan het 'ontwerp van ontwikkelingsdoelen voor opleidingsvorm een en twee'. De wijze waarop ontwikkelingsdoelen gehanteerd worden is echter sterk verschillend. Voor alle pedagogische eenheden wordt een groepswerkplan opgesteld doch daarbij wordt vooral uitgegaan van concrete activiteiten en in mindere mate van operationele doelen. Voor de ASS-klasgroepen (klasgroepen voor leerlingen met Autisme Spectrum Stoornissen) vormt het groepswerkplan één geheel waarin alle vakken en activiteiten ondergebracht zijn. Op deze wijze is de samenhang van de multidisciplinaire aanpak duidelijk. In deze plannen is naast algemene informatie ook de klasorganisatie opgenomen wat een duidelijke meerwaarde betekent voor een werking die afgestemd is op de noden van de groep én van de individuele leerling. Voor de andere pedagogische eenheden werken de leraren een groepswerkplan uit per vak of activiteit waardoor de coherentie en afstemming tussen de verschillende vakken of activiteiten minder duidelijk is. De leraren lichamelijke opvoeding hanteren daarnaast nog een andere indeling die gebaseerd is op het ontwerp van ontwikkelingsdoelen waarbij de doelen geordend worden volgens drie levensdomeinen. Dit is een goed concept doch doordat het niet afgestemd is op de andere vakken of activiteiten is de samenhang onduidelijk. Ook de paramedici werken aparte plannen uit waardoor het onduidelijk is dat deze aanpak kadert binnen een multidisciplinaire

benadering.

De consecutiviteit van de doelenselectie is niet altijd terug te vinden. Er werd vastgesteld dat voor sommige activiteiten identiek dezelfde inhoud werd weerhouden als de voorgaande jaren. Het is onduidelijk in welke mate de doelen van deze activiteiten afgestemd zijn op de individuele leervorderingen van de leerlingen.

Er worden zowel op opvoedkundig als op onderwijskundig vlak doelen geselecteerd. Binnen alle pedagogische eenheden is er een duidelijke gerichtheid op de einddoelstelling.

Voorbereidingsfase

Planning
Multidisciplinair
Vakkenopdeling
Groeperingsvorm
Methodiek en werkvormen
Vakgroepwerking
Infrastructuur en uitrusting

Voor bijna alle leerlingen worden individuele handelingsplannen opgesteld wat positief is. Binnen de ASS-werking zijn dit vaak uitgebreide en relevante plannen die afgestemd zijn op de specifieke leerlingennoden. De andere groepen werken eveneens planmatig doch de inhoudelijke invulling en afstemming is veeleer beperkt. De kwaliteit van het onderwijs op maat kent dan ook duidelijke verschillen.

De schooleigen ordeningswijze van de groepswerkplannen garandeert wel een reflectie over een evenwichtig onderwijsaanbod.

De vakbenamingen die binnen de verschillende pedagogische eenheden gehanteerd worden, is sterk verschillend en de invulling ervan is persoonsgebonden. Er blijkt een te grote verscheidenheid te zijn van vakken en activiteiten en te grote verschillen in benamingen en inhoudelijke invulling. De pedagogische eenheden worden samengesteld door de pedagogen en ter advies voorgelegd aan de klassenraad. Hierbij worden duidelijke criteria gehanteerd. Naast ASS-klassen en sociale klassen heeft de school drie nieuwe structuren uitgewerkt (GPS:gepaste pedagogische structuur, Vlinderklas en GIW: geïntegreerde werking) waarbij getracht wordt optimaal in te spelen op de leerlingennoden. Dit is een goed initiatief met een duidelijke visie dat op dit ogenblik nog in de ontwikkelingsfase zit. Een specifieke finaliteitswerking is nog niet uitgewerkt. Hierdoor bereidt de school de leerlingen onvoldoende voor op de overgang naar de volwassenenvoorzieningen. Binnen alle klassen worden diverse werkvormen en aangepaste orthodidactische methodieken gepland. De schoolse vaardigheden (rekenen en taal) krijgen echter vaak een te technische invulling en zijn niet voldoende functioneel en ervaringsgericht gepland. De grote hoeveelheid werkblaadjes met niet functionele stereotiepe oefeningen worden in bijna alle pedagogische eenheden aangereikt. Daarnaast hanteert men nog veel didactisch materiaal van het kleuter- en lager onderwijs. Dit materiaal speelt onvoldoende in op de leeftijd van de leerlingen en bereidt hen niet voor op de einddoelstelling van de opleidingsvorm nl. functioneren in een beschermde leefomgeving met andere 'volwassenen' met een mentale beperking.

Er blijkt nog geen systematische vakgroepwerking te zijn in opleidingsvorm een.. Leraren overleggen wel informeel. Hierdoor is de gezamenlijke doelgerichtheid en de collegiale ondersteuning in de uitwerking van het onderwijsaanbod nog onvoldoende structureel verankerd.

De school neemt onvoldoende initiatieven om in aangepast didactisch materiaal te voorzien. Zeer veel materiaal is ofwel zelf meegebracht ofwel zelf uitgewerkt door de leraren. De ICT-uitrusting (de uitrusting voor de informatie- en communicatietechnologie), gekoppeld aan de internetverbinding, is ondermaats en is een belemmering voor de leerlingen van deze opleidingsvorm om deze vaardigheden met begeleiding van deskundige leraren op een verantwoorde wijze te ontwikkelen. De infrastructuur van sommige containerklassen is pover. De uitrusting in deze containerklassen is nog onvoldoende afgestemd op de doelgroep.

Uitvoeringsfase <i>Planmatige aanpak</i> <i>Flexibiliteit</i> <i>Methodiek en werkvormen</i> <i>Individualisatie en differentiatie</i>	De uitvoering is gebaseerd op de groepswerkplanning. De leraren spelen voldoende in op interne en externe factoren die zich tijdens klassituaties kunnen voordoen. In de klaspraktijk wordt in de meeste klassen wel functioneel gewerkt. De handvaardigheid en arbeidstraining, de huishoudelijke vaardigheden, vaardigheden in de tuin en met hout, ... worden aangebracht vanuit concrete situaties en handelingen. Daarnaast werken de leraren functioneel aan bepaalde reken- en taalvaardigheden. Deze werkwijze staat in contrast met de stereotiepe werkblaadjes die nog te veel aan bod komen. Alle klassen trachten op geregelde tijdstippen activiteiten te organiseren buiten de school wat zeer goed is en de mogelijkheid biedt om het aangeleerde toe te passen in een reële situatie. Voor het winkelen biedt de school nog onvoldoende budgettaire mogelijkheden om deze lessen vanuit een functionele context, afgestemd op de kookactiviteit, te laten verlopen. In alle klassen kon vastgesteld worden dat er zeer veel aandacht gaat naar de individuele benadering van de leerlingen. De zeer grote betrokkenheid van de leraren is een algemeen kenmerk dat deze aanpak waarborgt.
Evaluatiefase <i>Visie en afspraken</i> <i>Systeem of instrument</i> <i>Gelinkt aan</i> <i>doelen/diagnostisch</i> <i>Valide</i> <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Transparantie en normering</i> <i>Rapportering</i>	De school heeft afspraken gemaakt over de wijze waarop de evaluatie dient te gebeuren. Het document 'balans en werkpunten' is een degelijk evaluatie-instrument dat gericht is op de evaluatie van operationele doelen en activiteiten. De evaluatie van het IHP is een bijkomend instrument dat de beeldvorming aanstuurt. De wijze waarop dit diagnostisch aangewend wordt, is nog sterk verschillend. Het rapport wordt gehanteerd als finaal evaluatie-instrument. De vorderingen van de leerlingen over de schooljaren heen worden echter niet in kaart gebracht. De rapportering van de ASS-klassen is gelinkt aan doelen en wordt diagnostisch aangewend. Voor de sociale klassen is het rapport te sterk gericht op cijfers en is de informatieve waarde beperkt. De school organiseert wel vijf oudercontacten per schooljaar waardoor de ouders voldoende geïnformeerd worden over de vorderingen van hun zoon of dochter.
Werkplekieren	De school maakt optimaal gebruik van de mogelijkheden van sociaal maatschappelijke training en stage op basis van het persoonlijk traject van elke leerling.
Aanvangsbegeleiding <i>Ondersteuning beginnende</i> <i>leerkracht</i>	De werking in opleidingsvorm een wordt nog onvoldoende aangestuurd en opgevolgd door de schoolleiding. Voor nieuwe personeelsleden is het soms onduidelijk hoe ze hun lessen inhoudelijk moeten uitwerken door het ontbreken van de structurele mogelijkheid van collegiaal overleg en inhoudelijke uitwisseling van ervaring en aangewende didactiek. De structurele multiplicatie van de interne deskundigheid kan nog geoptimaliseerd worden.

3.1.1.2 Opleidingsvorm 2: Algemene en Sociale Vorming

Voldoet niet

De school kan onvoldoende aantonen dat de Algemene en Sociale Vorming ten volle gericht is op de einddoelstelling van opleidingsvorm twee. Ook het handelingsplanmatig proces verloopt nog onvoldoende cyclisch door het ontbreken van een diagnostische evaluatie.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Actualisering*

Bij de intake van nieuwe leerlingen wordt telkens een initiële beginsituatie opgesteld en op het digitaal schoolplatform bewaard. Hoewel het de bedoeling is dat deze informatie wanneer nodig aangevuld wordt door de leraren, gebeurt dit niet steeds op een consequente wijze. Hierdoor gaat soms essentiële informatie verloren.

De visie achter het document 'balans en werkpunten' is goed doordacht en wijst op de intentie om vanuit een actuele beginsituatie een goede handelingsplanning op te zetten. In heel wat gevallen is dit document ook de bron van informatie die het hoort te zijn. In deze opleidingsvorm is de manier waarop dit ingevuld wordt echter nog te vaak ontoereikend om actuele leernoden te signaleren en in die gevallen te beperkt als basis voor een gerichte doelenselectie op maat van een leerling of leerlingengroep.

De relevantie en diagnostische waarde van de reken- en taaltesten die bij de start van elk schooljaar worden afgenomen kan niet worden aangetoond. De resultaten hiervan hebben geen invloed op het bepalen van individuele doelstellingen of het opstellen van een groepswerkplan.

Wel bevatten de leerlingendossiers terecht veel informatie met betrekking tot het opvoedkundig aspect. Deze gegevens worden permanent aangevuld en zijn relevant voor het actualiseren van de beginsituatie maar worden erg verspreid op het digitale schoolplatform genoteerd. Hierdoor gaat de samenhang en de functionaliteit ervan soms wat verloren.

Doelenselectiefase

*Doelenkaders
Horizontale en verticale
afstemming
Op maat
Multidisciplinair overleg
Evenwichtig aanbod*

De school kiest ervoor 'het ontwerp van ontwikkelingsdoelen voor opleidingsvorm een en twee' als doelenkader te implementeren. Toch zijn deze doelen slechts zelden het uitgangspunt voor het uitgewerkte onderwijsaanbod en wordt er voor het opstellen van de groepswerkplannen nog teveel vertrokken vanuit activiteiten en niet vanuit goed gekozen doelstellingen. Omdat deze groepswerkplannen door elke leraar en per vak afzonderlijk worden opgesteld is er weinig of geen samenhang tussen de verschillende vakken. Voornamelijk het ontbreken van deze horizontale en verticale afstemming maakt dat het onderwijsaanbod onvoldoende coherent is en de consecutiviteit van de gekozen doelen en activiteiten doorheen de gehele schoolloopbaan niet aangetoond kan worden.

De leerlingendossiers tonen aan dat er steeds individuele werkpunten op het opvoedkundige vlak geselecteerd worden. Er is echter onvoldoende aandacht voor doelen die afgestemd zijn op onderwijskundige noden of een vastgestelde individuele beginsituatie. Waar nodig worden paramedici betrokken in het proces maar er is nog onvoldoende structureel overleg om te komen tot een gedegen multidisciplinaire doelenselectie of een langetermijnplanning die uitmondt in een doelgerichte finaliteitswerking. De school heeft onvoldoende oog voor een evenwichtig aanbod doorheen deze opleiding. De kwaliteitsbewaking op dit vlak moet verbeteren.

Vorbereidingsfase

*Planning
Methodiek en werkvormen
Vakgroepwerking
Samenwerking ASV-BGV
Groeperingsvorm
Vakkenopdeling
Infrastructuur en uitrusting*

In de structuurklassen worden duidelijke week- en dagschema's gebruikt die wijzen op een planmatige differentiatie. Voor de andere pedagogische eenheden worden er leraargebonden planningsdocumenten gehanteerd die dit niet altijd aantonen. Niet alle gekozen activiteiten zijn gericht op de einddoelstelling van OV2, met name integratie in een beschermd leef- en werkmilieu. Hoewel de meeste leraren zich bewust zijn van de nood om vooral functionele vaardigheden aan te leren, komt dit in de methodiek en werkvormen niet consequent tot uiting. Sommige leraren hanteren de werkbladen te veel als doel op zich wat in heel wat gevallen leidt tot oppervlakkige invuldidactiek.

Enkele leraren werken reeds erg nauw en vakoverschrijdend samen maar er is nog onvoldoende structureel overleg gepland met alle betrokken leraren. Het ontbreken van een gestructureerde vakgroepwerking kan een oorzaak zijn van de eerder beperkte inhoudelijke afstemming die de gelijkgerichtheid binnen het team ernstig belemmert.

In een werkgroep werd een zeer waardevol document opgesteld dat aangeeft hoe de samenwerking tussen leraren Algemene en Sociale Vorming en leraren Beroepsgerichte Vorming geoptimaliseerd kan worden. Toch werden de gemaakte conclusies niet gedeeld met alle betrokken leraren waardoor het beoogde verbeteringsproces niet op gang is gekomen.

Er ontbreekt momenteel een goede onderlinge afstemming, gericht op een evenwichtig en opbouwend onderwijsaanbod over de schooljaren heen.

De school kiest ervoor om plastische, muzikale en lichamelijke opvoeding (LO) afzonderlijk aan te bieden. De degelijke planningsdocumenten die de aanwezige leraren voor deze vakken voorlegden, duiden op een gedifferentieerde aanpak vanuit een doordacht doelenkader dat hun eigen vakgebied overschrijdt. De handelingsplanmatige doelenselectie, de nauwe samenwerking en de vele initiatieven die de vakgroep LO ten toon spreidt, mogen in deze school een voorbeeld van goede praktijk genoemd worden.

De infrastructuur en de uitrusting voor opleidingsvorm twee zijn beperkt maar voldoen.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Flexibiliteit
Individualisatie en differentiatie
Methodiek en werkvormen*

Tijdens klasobservaties en uit sommige persoonlijke documenten blijkt dat er planmatig gewerkt wordt op basis van de groepswerkplannen. Daarnaast spelen leraren flexibel in op de omstandigheden en de acute noden van leerlingen. Waar nodig tracht men steeds te differentiëren, maar dit gebeurt nog te vaak ad-hoc en vanuit een buikgevoel.

Sommige leraren hanteren goede werkvormen die gericht zijn op interactie met de leerlingen en op actief leren. Toch houdt het lerarenteam niet ten volle rekening met de einddoelstelling van de opleidingsvorm. Niet alle taal- en rekenactiviteiten gaan uit van situaties en contexten uit het dagelijks leven en werken.

Het klasoverschrijdend werken tijdens Lichamelijke Opvoeding, de vele (school)projecten en de nauwe samenwerking tussen sommige leraren binnen de vakgroep Algemene en Sociale Vorming maar occasioneel ook met leraren Beroepsgerichte Vorming zijn een meerwaarde voor de opleiding. Deze samenwerkingsverbanden zijn echter nog niet structureel verankerd en te leraarafankelijk.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Overgangscriteria
Rapportering
Procesevaluatie

Het ontbreken van een diagnostische evaluatie, opgesteld vanuit een doordachte visie, is een ernstig tekort dat het cyclisch proces van handelingsplanning bemoeilijkt. Het huidige evaluatiesysteem is weinig functioneel en voornamelijk gelinkt aan doelstellingen en niet aan activiteiten. De school kan momenteel onvoldoende aantonen welke doelen een leerling bereikt heeft of welke leervorderingen er al dan niet gemaakt werden.

Het is onduidelijk in hoeverre er bij de beslissing over een overgang naar fase twee rekening gehouden wordt met de leervorderingen op het vlak van ASV. Het vernieuwde rapport biedt de mogelijkheid om de nodige informatie op een duidelijke wijze over te brengen aan derden. Door de grote verscheidenheid in de manier waarop het ingevuld wordt, is ook de informatieve waarde sterk wisselend. Dit rapport is geen geschikt evaluatie-instrument omdat het niet bruikbaar is als geactualiseerde beginsituatie of voor een vernieuwde doelenselectie.

Uit gesprekken met pedagogen en leraren blijkt een groot dynamisme en heel wat veranderingsbereidheid. Hoewel het team zich reeds voor de doorlichting bewust was van heel wat werkpunten, is het opvallend dat het veranderingsproces nog niet ten volle op gang is gekomen.

3.1.1.3 Opleidingsvorm 3: Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Kappersmedewerker

Voldoet

De competenties van het opleidingsprofiel worden in voldoende mate nagestreefd. De verschillende elementen uit het profiel worden reeds van in de opleidingsfase gradueel en op een verantwoorde wijze aangeboden. Uit de resultaten van de stages en de kwalificatieproeven blijkt dat de meeste leerlingen op het einde van de kwalificatiefase de beroepscompetenties in voldoende mate beheersen.

Beginsituatiebepaling
Beeldvorming
Functionele neerslag
Actualisering

De beginsituatie van de leerlingen is goed gekend door de leraren en wordt duidelijk in kaart gebracht. De leraren baseren zich voor de initiële beeldvorming op de gegevens in het dossier en de eigen observaties. Vanaf het tweede jaar baseert men zich ook op de eindevaluatie van het voorgaande jaar. Hiervoor worden zowel in het leerlingvolgsysteem als in de eigen ontwikkelde instrumenten (specifieke vakdoelstellingen en de competentiebundel) de vorderingen en noden van de leerlingen goed opgevolgd. Dankzij een kleine vakgroep en een goede samenwerking is er ook informeel veel overleg met betrekking tot de individuele beginsituaties. Er worden ook groepswerkplannen gehanteerd, maar hierin is de koppeling aan de beginsituatie van de groep niet duidelijk.

Doelenselectiefase
Op maat
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Horizontale en verticale afstemming

De algemene doelenselectie gebeurt globaal goed en is gebaseerd op duidelijke leerlijnen. Voor individuele leerlingen met een specifieke zorgvraag wordt in een individueel traject voorzien. Naast de competenties uit het opleidingsprofiel worden ook de sleutelvaardigheden transparant geselecteerd en nagestreefd. In de complementaire uren worden echter ook doelen nagestreefd met betrekking tot zelfredzaamheid in het huishouden die niet als beroepsgerichte vaardigheden kunnen beschouwd worden. Computervaardigheden worden geïntegreerd nagestreefd in de praktijk door middel van een digitaal kassasysteem. De jaarlijkse doelenselectie per groep in de groepswerkplannen verschilt nauwelijks van de leerlijnen en mist een duidelijke link met de specifieke beginsituatie. In de kwalificatiefase worden de doelen echter nog louter individueel geselecteerd door middel van een individuele weekagenda per leerling. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. De doelenselectie in het observatiejaar is goed afgestemd op een kennismaking met het beroep en biedt voldoende mogelijkheden tot een peiling van de individuele motorische vaardigheden.

Vorbereidingsfase <i>Planning</i> <i>Infrastructuur en uitrusting</i> <i>Samenwerking ASV-BGV</i>	De lessen worden degelijk voorbereid en de leerstof wordt correct verdeeld over de beschikbare opleidingstijd. De infrastructuur en de uitrusting zijn ruim voldoende om alle competenties te kunnen nastreven. Het lokaal waarin salonwerk plaats vindt, bevindt zich buiten de school en benadert zeer sterk de uitstraling van een echt kapsalon. Dit is een sterk punt. De school beschikt over voldoende cliënteel om de leerlingen een goede kans tot oefenen in een realistische context te bieden. De samenwerking en afstemming tussen de leraren Algemene en Sociale Vorming en de leraren van Beroepsgerichte Vorming is de laatste jaren versterkt, onder andere door het samen opstellen en hanteren van een vaktermenwoordenboek en door het samenwerken rond het eindwerk voor de kwalificatieproef.
Uitvoeringsfase <i>Planmatige aanpak</i> <i>Individualisatie en differentiatie</i> <i>Methodiek en werkvormen</i>	De leerlingen worden tijdens de lessen intensief en op een gedifferentieerde wijze begeleid. Dit is mogelijk dankzij een grote inzet en betrokkenheid van het lerarenteam. De differentiatie en remediëring gebeuren planmatig. Het wordt duidelijk bijgehouden in leraareigen documenten en deze informatie wordt door middel van de competentiebundel eveneens gedeeld met de leerlingen zelf. De leerlingen maken ook verschillende uitstappen die duidelijk gerelateerd zijn aan het beroep van kappersmedewerker. De deelname aan de kampioenschappen die de kappersfederatie organiseert blijkt een goed middel om de motivatie en stressbestendigheid van de leerlingen te verhogen. De laatste jaren werden de cursussen herwerkt naar woordschema's en werkgangen, waardoor ze beter aansluiten bij de praktijk. In de opleidingsfase werd tot vorig schooljaar wel nog een deel van de kennis eerder schriftelijk geëvalueerd, maar is er de intentie om de trend van de kwalificatiefase meer te volgen. Dit is positief.
Evaluatiefase <i>Gelinkt aan</i> <i>doelen/diagnostisch</i> <i>Systeem of instrument</i> <i>Transparantie en normering</i> <i>Rapportering</i> <i>Kwalificatieproef</i>	De evaluatie van de leerlingen gebeurt correct, gebaseerd op de te verwerven competenties. De leerkrachten hebben een duidelijk beeld van de vaardigheden en vorderingen van hun leerlingen. Deze informatie wordt gedeeld met de ouders in een voldoende informatief rapport. De rapportering gebeurt aan de hand van een vierpuntenschaal voor de diverse technieken en attitudes met daarnaast een heldere en informatieve toelichting over de individuele leervorderingen en mogelijke werkpunten. In de kwalificatiefase wordt dit nog aangevuld met een uitgebreide evaluatie aan de hand van een SAM-schaal, wat een meerwaarde biedt. De leerlingenvorderingen zijn voldoende toegankelijk via de neerslag in het leerlingvolgsysteem en op zelf ontwikkelde documenten. Hierdoor is er voor de einddeliberatie een duidelijk beeld van alle nagestreefde en al dan niet verworven competenties. De kwalificatieproef is representatief voor de opleiding. De tewerkstellingsresultaten die de school voorlegt, zijn positief.
Werkplekieren	Om de techniek van watergolf voldoende te kunnen oefenen, wordt er een halve dag extramurale BGV georganiseerd in een rusthuis. Dit is een goede aanvulling op de reeds uitgebreide werkervaring in het eigen kapsalon van de school.
Stage	De stageplaatsen zijn geschikt voor de realisatie van de einddoelstelling van de opleiding. De stages worden goed voorbereid, uitgevoerd en geëvalueerd. De stageresultaten zijn behoorlijk. De school maakt echter op een niet correcte wijze gebruik van de mogelijkheid om de maximaal toegelaten stageduur te verlengen in het tweede jaar van de kwalificatiefase. De school deed hierover geen schriftelijke melding aan de onderwijsinspectie en de verantwoording is onvoldoende gebaseerd op de individuele noden van de leerling. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving.

Personeelsbeheer	De vakwerkgroep is evenwichtig samengesteld uit leraren met veel praktijkervaring en leraren met een pedagogische opleiding. Hierdoor versterken de vakgroepleden mekaar in het creëren van een levensechte en didactisch aangepaste opleiding.
Personeelsorganisatie	
Inbreuk(en) op regelgeving	De verlenging van de stage in het tweede jaar van de kwalificatiefase conform de richtlijnen in omzendbrief SO/2002/11

3.1.1.4 Opleidingsvorm 3: Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen

Voldoet

De school streeft de competenties van het opleidingsprofiel in voldoende mate na. De verschillende elementen uit het profiel komen gradueel en op een verantwoorde manier aan bod in de opleidingsfase en in de kwalificatiefase. Uit de resultaten van de stages en de kwalificatieproeven blijkt dat de meeste leerlingen op het einde van de kwalificatiefase de beroepscompetenties in voldoende mate beheersen.

Beginsituatiebepaling De leraren zijn goed op de hoogte van de beginsituatie van de leerlingen. Ze baseren zich hiervoor op overzichtelijk bijgehouden dossiergegevens en op eigen observaties. Vanaf het tweede jaar baseren de leraren zich ook op de eindevaluatie van het voorgaande jaar. De neerslag hierover in het leerlingvolgsysteem is uitgebreid, maar niet voor alle onderdelen rechtstreeks gekoppeld aan de opgelegde opleidingscompetenties. Bovendien moeten heel wat documenten samen gelezen worden om een duidelijk zicht te hebben op de verworven competenties. De functionaliteit van deze documenten in het kader van de handelingsplanning is hierdoor niet optimaal. Dankzij een kleine vakgroep en een goede samenwerking is er ook informeel veel overleg met betrekking tot de individuele beginsituaties.

Doelenselectiefase De algemene doelenselectie in de leerlijnen gebeurt te globaal omdat een nauwkeurige koppeling tussen de verplichte competenties uit het opleidingsprofiel en de verschillende onderdelen van de leerlijn ontbreekt. De school kan een doelenselectie op maat van de pedagogische eenheid of van een individuele leerling aantonen, maar deze gegevens staan erg verspreid. De functionaliteit van deze planningsdocumenten is dus niet optimaal. Uit de documentenanalyse blijkt dat de school alle verplichte competenties uit het opleidingsprofiel op een evenwichtige wijze aan bod laat komen gedurende de schoolloopbaan. Daarnaast selecteert de klassenraad eveneens relevante sleutelvaardigheden uit de lijst met decretale ontwikkelingsdoelen. De doelenselectie voor het observatiejaar is eveneens relevant voor de opleiding.

Vorbereidingsfase Uit de planningsdocumenten blijkt dat de leerinhouden correct verdeeld worden over de beschikbare opleidingstijd. De infrastructuur en de uitrusting voldoen om de basishandelingen te kunnen aanleren. Methodiek en werkvormen zijn goed afgestemd op de leerlingenkenmerken. De nadruk ligt terecht op het praktisch inoefenen van de beroepsvaardigheden. De buitenschoolse bedrijfspraktijk en de praktijklessen in andere locaties zijn goede initiatieven om de realiteit van het beroep te ervaren. De dynamiek en de deskundigheid van de vakgroep blijken onder meer uit de nauwkeurig opgestelde stappenplannen die het leerproces ondersteunen. De samenwerking en afstemming tussen de leraren van Algemene en Sociale Vorming en de leraren van Beroepsgerichte Vorming is de laatste jaren versterkt, onder andere door het samen opstellen en hanteren van een vaktermenwoordenboek en door het samenwerken rond het eindwerk voor de kwalificatieproef.

Uitvoeringsfase <i>Planmatige aanpak</i> <i>Flexibiliteit</i> <i>Individualisatie en differentiatie</i>	De meeste leraren voeren het leeraanbod uit zoals het gepland werd en spelen op adequate wijze in op onvoorziene omstandigheden. De leerlingen worden tijdens de lessen intensief en op een gedifferentieerde wijze begeleid. Dit is mogelijk dankzij een grote inzet en betrokkenheid van het lerarenteam. De differentiatie en remediëring gebeuren, maar de schriftelijke neerslag hiervan is leraarafhankelijk.
Evaluatiefase <i>Visie en afspraken</i> <i>Gelinkt aan doelen/diagnostisch</i> <i>Kwalificatieproef</i> <i>Rapportering</i>	De dagelijkse evaluatie gebeurt niet gelijkgericht. Sommige leraren evalueren diagnostisch, vanuit de vooropgestelde doelen. Anderen evalueren te globaal waardoor de evaluatie niet bruikbaar is voor een nieuwe doelenselectie of voor bijsturing van het leerproces. De periodieke evaluaties zijn vooral gericht op het verzamelen van scores en informatie voor het rapport. Uit de toelichtingen per vak blijkt dat de meeste leraren een goed zicht hebben op de verworven vaardigheden en de werkpunten van de leerlingen, maar een volledig overzicht van de verworven vaardigheden wordt niet opgemaakt. De kwalificatieproef is representatief voor de opleiding. De tewerkstellingsresultaten die de school voorlegt zijn, positief.
Werkplekleren	De school creëert met het inrichten van buitenschoolse bedrijfspraktijk een uitdagende leeromgeving voor de leerlingen. Deze leervorm vormt een sterke meerwaarde voor de opleiding en zorgt voor een goede voorbereiding op de toekomstige beroepsuitvoering.
Stage	De stageplaatsen zijn geschikt voor de realisatie van de einddoelstelling van de opleiding. De stages worden goed voorbereid, uitgevoerd en geëvalueerd. De stageresultaten zijn behoorlijk. De school maakt op een niet correcte wijze gebruik van de mogelijkheid om de maximaal toegelaten stageduur te verlengen in het tweede jaar van de kwalificatiefase. De school deed hierover geen schriftelijke melding aan de onderwijsinspectie en de verantwoording is niet gebaseerd op individuele noden van de leerling. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving.
Personeelsbeheer Personeelsorganisatie	Deze opleiding wordt gerund door een goede mix van leraren met werkervaring in de zorg- en ziekenhuissector en leraren met een uitgebreide didactische scholing. Beide groepen leraren versterken mekaar in het creëren van een levensechte en didactisch aangepaste opleiding.
Inbreuk(en) op regelgeving	De verlenging van de stage in het tweede jaar van de kwalificatiefase conform de richtlijnen in omzendbrief SO/2002/11

3.1.1.5 Opleidingsvorm 4: Kantoor in de derde graad van het BSO (D/2004/0279/066)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt. De leerplandoelstellingen worden bijna volledig aangeboden en de ingezette leermiddelen laten toe om de meeste leerplandoelstellingen te realiseren.

Beginsituatiebepaling <i>Beeldvorming</i> <i>Functionele neerslag</i> <i>Actualisering</i>	Via het leerlingvolgsysteem op het interne elektronische platform formuleert het multidisciplinaire team de beginsituatie van de leerlingen. De leerlingen komen doorgaans uit dezelfde of analoge studierichtingen van de tweede graad (soms OV3) wat maakt dat er voor de handelsgeoriënteerde vakken in het eerste jaar (nog) geen behoefte was aan instapprogramma's op het vlak van bijvoorbeeld boekhouden, klaviervaardigheid of ICT-basisvaardigheden. September is voorbehouden voor observatie en de doel-, de strategie- en de evaluatiebepaling verloopt daarna volgens een cyclisch gebeuren, dat driemaal per schooljaar wordt herhaald.
--	--

De beeldvorming betreft nagenoeg uitsluitend de attitudinale, sociale en emotionele gedragskenmerken van de leerlingen. Functionele raakpunten hebben dus enkel betrekking op de attitudinale doelstellingen van de kantooropleiding zoals bijvoorbeeld het ordelijk werken of de opgelegde taken correct uitvoeren. Sociale gedragskenmerken zijn nuttig voor de mogelijke ontwikkeling van een teamspirit met zin voor samenwerking. Emotionele gedragskenmerken zijn vooral relevant in de bepaling van het klasmanagement en van de leerlingbegeleiding. Daarnaast zijn er ook individuele communicatieve kenmerken vermeld die kaderen in de noodzakelijke mondelinge taalvaardigheden van een secretariaatsmedewerker. Tot op heden is er geen verwijzing naar de specifieke deelvakken van de opleiding. Individueel ontbrekende opleidingsvaardigheden worden nog niet in kaart gebracht. Wat niet wegneemt dat elke leerkracht voor zijn/haar vak in het begin van het schooljaar wel degelijk een aantal vrijblijvende peilingsproeven organiseert, maar een centralisatie van de vakgebonden resultaten ontbreekt om deze gegevens functioneel te maken op opleidingsniveau. Tot op heden ligt de focus ook hierbij op de attitudes.

De beginsituatiebepaling is dynamisch wat impliceert dat op schooljaarbasis er een aantal (drie) gespreide verslagen te consulteren zijn waarin deze attitudinale doelen geïndividualiseerd zijn geformuleerd. Vakinhoudelijke informatie is enkel terug te vinden via de rapporten van de leerlingen.

Doelenselectiefase

*Op maat
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Horizontale en verticale
afstemming
Multidisciplinair overleg*

Het leerplan vormt de vakinhoudelijke basis van de doelenselectie. Een eerste aanzet tot doelgericht werken is terug te vinden in de jaarplannen die de link met het leerplan duidelijk weergeven. De spreiding van de leerplandoelstellingen over de twee leerjaren komt hierin nog onvoldoende tot uiting, dit kan wijzen op het gebrek aan afspraken ter zake. Een verticale afstemming van de vakgebonden leerplandoelen, gekoppeld aan een attitudinale leerlijn kan voorkomen dat de leraar in tijdsnood komt. Uit de jaarplannen van 2012-2013 blijkt dat vooral in het laatste trimester er soms een terugval was van het aantal effectieve lessen. Een betere spreiding van de leerdoelen over de twee leerjaren dringt zich op. Hoewel de meeste leerplandoelstellingen voor de aanvang van het schooljaar gepland worden, valt het op dat dit voor sommige doelstellingen niet het geval is. Zo zijn er geen geplande baliegesprekken in Zakelijke communicatie en wordt het werken in een PC-netwerk of de bediening van een faxtoestel of het inscannen van een tekst niet gepland in Secretariaat. Dit komt doorgaans omdat de didactische apparatuur vorig schooljaar nog ontbrak. Een eventuele verschuiving naar het vak Seminarie of Stage of het zoeken naar een andere oplossing vanuit de vakgroep is nog niet het geval.

In de jaarplannen is er een herkenbare verwijzing naar de vakoverschrijdende eindtermen.

Bij deze doelenselectie is er geen verdere vakinhoudelijke link met de individuele beginsituatie van de leerlingen.

De planning van de leerplanrealisatie is doorgaans gebaseerd op het volgen van het leerboek. In het licht van kostenbesparend werken dient de school het gedeeltelijk gebruik van dure handboeken te bewaken. Daarnaast zijn er relevante initiatieven gepland die het realiteitsgerichte karakter van de opleiding versterken. Zo werd er vorig schooljaar gestart met een mini-onderneming en met een virtuele kantoorwerking, zijn er bedrijfsbezoeken gepland en participeren de leerlingen aan schoolgebonden projecten zoals het project Beestig onderwijs. Hierbij verrichten de leerlingen zinvolle opdrachten die zowel het zelfstandig werken als het samenwerken bevorderen. De leerstofindeling van de opleiding gebeurt volgens de onderscheiden deelvakken in de lessentabel en het leerplan.

Bij de opmaak van de jaarplanning wordt tevens nagedacht over de werkvormen waarmee de leerplandoelstellingen gerealiseerd zullen worden. Conform de beoogde beroepsopleiding ligt de klemtoon op het begeleid zelfstandig werken in de uitvoering van eenvoudige, administratieve, logistieke en secretariële taken. Er is nog geen duidelijke leerlijn inzake attitudes en vaardigheden op voorhand afgesproken.

De opleiding wordt ondersteund door een enthousiaste vakgroepwerking. Deze uitgebreide vakgroep (met de taallearkrachten en de godsdienstleerkrachten) komt op regelmatige tijdstippen samen en getuigt van een dynamiek om de uitbouw van deze opleiding verder vorm te geven. Jaarlijks wisselende leerkrachten hypothekeren evenwel de continuïteit in de pedagogische uitbouw van deze opleiding. Goed is dat de vakgroep nu beschikt over een geactualiseerde bundel met richtinggevende informatie over de onderwijskundige aanpak van deze studierichting. Met de steun van de pedagogische begeleidingsdienst probeert deze vakgroep tot een verantwoorde visie te komen van een competentiegerichte administratieve opleiding voor deze specifieke doelgroep. De huidige tekst leent zich tot overleg en bijsturing. De infrastructuur en de aanwezige didactische uitrusting voldoen om de meeste van de leerplandoelstellingen te bereiken. De lessen vinden doorgaans plaats in containerklassen waarbij een individuele kantooromgeving wordt nagestreefd. Bij de inkleding van de werkomgeving wordt rekening gehouden met de specifieke kenmerken van de leerlingen (prikkelarm). Toch zijn er nog investeringen nodig om de didactische voorzieningen te optimaliseren. Het betreft hier vooral vlot hanteerbare kantoormachines. Sterke punten vormen de individuele laptops die de leerlingen gebruiken, de professionele softwarepakketten, de digitale borden en de permanente internettoegang. Een goed uitgeruste balie en een didactisch magazijn zoals voorgeschreven in het leerplan p. 19 en 88 ontbreken. De huidige beschikbare oppervlakte biedt nog altijd niet de ruimte om de verschillende kantoormachines vlot door te leerlingen te laten gebruiken, wat ten koste gaat van een vaardighedsgericht onderwijs.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Flexibiliteit
Methodiek en werkvormen
Individualisatie en differentiatie

De lessen worden hoofdzakelijk gerealiseerd met behulp van relevante leer- en werkboeken. Doorgaans wordt de theoretische uiteenzetting beperkt gehouden en werken de leerlingen individueel (met mogelijke differentiatie) op basis van een takenlijst. Gelet op de context en de input van deze school dient geregeld tijd besteed te worden aan de specifieke leerlingbegeleiding. De school hanteert de onderwijstijd bijgevolg op een flexibele manier. De leerlingen zijn vertrouwd met de elektronische leeromgeving en met laptops. Individuele leerachterstanden worden na overleg op de klassenraad planmatig bijgewerkt via BB-uren (bijscholing en begeleiding). Om de leerlingen grotere gehelen van leerinhouden te leren verwerven - en dit met het oog op integratietoetsen of herhalingsproeven - worden woordvelden gehanteerd. Samen met een studieplanner vinden de leerlingen op deze manier structurele houvast in hun leerproces. Om de doelstellingen van de zin voor samenwerken te realiseren wordt terecht projectmatig gewerkt. Om het praktijkgehalte van de opleiding te verhogen, verrichten de leerlingen van het tweede leerjaar een goed georganiseerde alternerende stage. Het inspelen op de economische actualiteit is tijdens het dagelijkse lesgebeuren nog niet gebruikelijk. De school organiseert via avondstudie ook bijkomende individuele leerbegeleiding, waardoor de leerling maximale kansen krijgt. In de schoolwerking ontbreekt een systematische bewaking van de realisatie van de leerplandoelstellingen.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Evenwichtig en representatief
Transparantie en normering
Overgangscriteria
Procesevaluatie
Rapportering

De school opteert bewust voor permanente evaluatie. De vakgroep was nog op zoek naar een werkbare methodiek om deze evaluatiepraktijk vorm te geven. Veelal werd gewerkt met taken, opdrachten en toetsen en dit volgens een afgesproken frequentie. Met de invoering van het nieuwe leerplan zoekt de vakgroep nu naar een verantwoorde wijze van competentiegericht evalueren. Het behoud van integratietoetsen kadert de vakgroep in een eventuele doorstroming van afgestudeerde leerlingen naar het hoger onderwijs. De eerder vernoemde opleidingsinformatiebundel bevat voor de vaak jonge (en minder ervaren) leerkrachten een relevante kijkwijzer voor het opstellen van kwaliteitsvolle evaluaties. Tot op heden zijn de vakleerkrachten autonoom in de manier waarop zij deze taken verbeteren en de leerlingen (mondeling) feedback geven. Deze werkwijze is niet transparant waardoor de verantwoordingsplicht van de school wel in het gedrang komt. De intentie van de vakgroep om de leerlingen deze evaluaties te laten klasseren kan hiervoor reeds een oplossing bieden. De evaluatie van de GIP en de stage daarentegen is wel transparant en gebeurt op een verantwoorde wijze. Vakinhoudelijke evaluaties worden via de (zeven) rapporten aan de leerlingen en de ouders bezorgd. De school opteert om driemaal per schooljaar een attituderapport op te stellen.

Stage Voor de uitvoering van de stage en de geïntegreerde proef kunnen de leerlingen terugvallen op een degelijke informatiebundel, die vertrekt van een verantwoorde visie op de GIP. De administratieve uitwerking van de stage verloopt grotendeels conform met de regelgeving ter zake. Toch is het individueel leerlingenstagedossier nog niet volledig samengesteld en ontbreekt ook het algemeen stagedossier op schoolniveau, wat eveneens een inbreuk tegen de regelgeving is. Vorig schooljaar was er voor het eerst een alternerende stage voor de leerlingen van het tweede jaar. De pedagogische voorbereiding nam 1 dag in beslag en wordt bewust kort gehouden. De stagegever werd uitgebreid geïnlicht. De school

formuleerde schriftelijk haar verwachtingen ten opzichte van de leerling-stagiair tezamen met nuttige tips voor het benaderen van een leerling-stagiair met een autisme spectrum stoornis. Dit wijst op een gedegen stagevoorbereiding. De leerlingen brengen volgens een vooraf gestructureerd sjabloon verslag uit van hun wekelijkse stage-ervaringen. Zij doen dit via de elektronische leeromgeving. De opvolging gebeurt via de stagementor en via de stagecoördinator. Hoewel hiervoor ruimte was in de lessen Seminaries, ontbrak de gerichte opvolging van de individuele activiteitenlijst.

De gefaseerde beoordeling van de stage is degelijk onderbouwd. De leerling-stagiair krijgt bijzonder nuttige feedback over zijn/haar praktische beroepservaring.

Uit het opleidingsgebonden schoolkrantje blijkt dat een leerling-stagiair in aanmerking kwam voor de Stage Awards 2013 uitgereikt door VOKA Limburg.

Een direct effect op weg naar een tewerkstelling was ook het feit dat een bedrijf een vakantiejob aanbood aan één van de leerling-stagiairs.

GIP De geïntegreerde proef wordt in de loop van het schooljaar opgebouwd rond een drietal thema's: de marketing van een product, het stagebedrijf en een aantal sollicitatieactiviteiten. Telkens voert de leerling hierbij een aantal strikte, schriftelijke opdrachten uit. De integratie bestaat vooral uit de gehanteerde ICT-vaardigheden en de beperkte opdrachten Frans/Engels en PAV. De GIP wordt goed procesmatig begeleid via het elektronische platform en resulteert in een eindwerk (GIP-bundel) met mondelinge presentatie. De evaluatiecriteria van het eindwerk zijn op voorhand bekend. De mondelinge presentatie gebeurt voor een jury met interne en externe leden. De vermelde samenstelling van de jury komt niet overeen met de effectieve juryleden op het einde van het schooljaar. Het GIP-reglement stelt dat zowel voor de stage als voor de GIP 50% dient behaald te worden om te kunnen slagen in het leerjaar.

Voor de GIP-realiseren vinden de leerlingen steun in een strak opgestelde jaarkalender. De leerlingen worden hier goed gestuurd en leren op deze manier eigen verantwoordelijkheid voor hun werk op te nemen. Zij leren zelf sturen, plannen en organiseren.

De keuze van het product is niet altijd realistisch. Het onderzoek naar de ondernemerskwaliteiten is evenmin de eerste bedoeling van deze opleiding. De bespreking van het ergonomie- en milieubeleid op de stageplaats daarentegen verdient alle lof. De sollicitatie-activiteiten helpen de leerlingen beslist bij het betreden van de arbeidsmarkt.

Outcomes De school geeft deze kantooropleiding een eigen benaming: Office assistant. Vorig schooljaar werd voor het eerst de volledige derde graad ingericht, waardoor heel wat nieuwe vakken werden gegeven en dit mede door enkele beginnende leerkrachten. Ook de organisatie van de geïntegreerde proef (GIP) en de stage was nieuw. Dit schooljaar wordt in het eerste jaar van de tweede en van de derde graad het nieuwe leerplan Kantoor Verkoop bso gehanteerd. Ook organiseert de school voor het eerst het derde leerjaar Kantooradministratie en gegevensbeheer. Deze doorlichting heeft bijgevolg vooral betrekking op de organisatie van de opleiding in de derde graad in het schooljaar 2012-2013. Tot op heden was er nog geen aanleiding om outputgegevens van afgestudeerde leerlingen hetzij op de arbeidsmarkt hetzij in het hoger onderwijs te verzamelen. Uit gesprekken blijkt dat vooral de afgelegen locatie, met een minimum aan externe omgevingsprikkels, door de leerlingen en de ouders als waardevol ervaren wordt in het opvoedingsproces van deze jongeren.

Deskundigheidsbevordering	Lesgeven in het Buitengewoon Secundair Onderwijs vereist sowieso een bijzondere scholing, wat de school ook eist. Deze school biedt de leerkrachten vlot de mogelijkheid tot het volgen van bijscholing. Binnen deze vakgroep was er de voorbije jaren interesse voor leermiddelen en werkvormen, voor vakgebonden nascholing en voor specifiek klasmanagement. Van de gevolgde nascholing wordt een schriftelijk verslag opgesteld. Jaarlijks voorziet de vakgroep ook in een overleg met de pedagogische begeleidingsdienst. De invoering van het nieuwe leerplan vereiste bovendien tal van bijscholings sessies. Intern organiseert de school jaarlijks ook een pedagogische studiedag.
Inbreuk(en) op regelgeving	De individuele leerlingen stagedossiers zijn niet volledig en er is geen algemeen stagedossier conform de regelgeving (SO/2002/09)

3.1.1.6 Opleidingsvorm 4: Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	Het voorgelegde implementatieplan van de VOET toont aan dat de school de intentie heeft om alle contextgebonden VOET met alle leerlingengroepen na te streven. Dit blijkt echter niet ten volle uit de visie van de school op VOET. De school kent haar visie over VOET op het opvoedingsproject van de school. Dit richt zich omwille van de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften vooral op de uitbouw van een persoonlijk leven en leren leren. Daarnaast heeft het opvoedingsproject ook aandacht voor duurzame ontwikkeling. Hoe de VOET, die te maken hebben met de politiek-juridische, socio-economische en socioculturele dimensies van de samenleving, passen in dit opvoedingsproject is momenteel onduidelijk.
Doelgerichtheid	De koppeling van de VOET aan de vakgebonden jaarplannen gebeurt niet voor alle vakken even nauwgezet. Sommige leraren selecteren relevante vakoverschrijdende eindtermen die ze binnen hun vak bewust en met de gepaste diepgang willen nastreven, maar niet alle leraren passen deze goede praktijk toe.
Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Er is een coördinator aangesteld voor de opvolging en de afstemming van de verschillende vakoverschrijdende projecten. Een beperkte handleiding biedt voldoende houvast voor de praktische organisatie en uitvoering van de projecten. Er is een billijke taakverdeling en een gedeelde verantwoordelijkheid voor het nastreven van de VOET. Alle leraren leveren zo een actieve bijdrage waardoor er een groot draagvlak is voor het nastreven van de VOET. Communicatie met het lerarenteam over de VOET is structureel ingebed in de klassenraadplanning. De schoolkrant brengt ouders en leerlingen beperkt op de hoogte van de VOET-werking.
Doeltreffendheid	De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen. Dit blijkt uit de voorgelegde documenten van verschillende projectgroepen en uit de schriftelijke feedback die leraren krijgen op hun jaarplannen.
Ontwikkeling	Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. De VOET-coördinator heeft nascholing gevolgd om de implementatie van de VOET in de school te ondersteunen. Voor de professionalisering van de leraren op dit vlak was er tot nu toe minder aandacht. Dit komt deels door de recente oprichting van opleidingsvorm 4 waardoor andere professionaliseringstrajecten voorrang kregen.

Uitvoering Lichamelijke gezondheid en veiligheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Er zijn voor alle klassen in het eerste, tweede, derde en vijfde jaar projecten of activiteiten waarmee gericht gewerkt wordt aan de meeste eindtermen. Bij deze projecten zijn heel wat leraren betrokken. De school streeft deze ervaringen op een ervaringsgerichte wijze na door het gebruik van actieve werkvormen.
Socioculturele samenleving	Meer dan de helft van de eindtermen wordt bij een beperkt aantal leerlingen nagestreefd maar de diepgang ervan kan niet ten volle worden aangetoond. Volgens het draaiboek van de school komen deze eindtermen enkel in het vierde jaar aan bod op projectmatige wijze. Daarnaast linken ook heel wat leraren deze eindtermen aan de vakgebonden jaarplannen. Deze koppeling gebeurt voor sommige vakken ondoordacht waardoor de diepgang van het nastreven niet ten volle kan aangetoond worden.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en woonbaarheid'?

Op basis van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting en de analyse van de documenten blijken er nog tekorten.

De instelling beschikt niet over een preventief onderhoudsprogramma voor alle gebouwen. De preventieadviseur beschikt niet over de noodzakelijke kwalificatie en heeft onvoldoende tijd om haar taak uit te oefenen. De gebouwen en lokalen voldoen niet aan alle woonbaarheids- en veiligheidseisen. De toegankelijkheid voor personen met een beperkte mobiliteit is niet gegarandeerd in de vestiging van Overpelt (OV4). Op verschillende plaatsen werd een risico op valgevaar waargenomen. De inbreuken in het keuringsverslag van de elektrische installatie van 2010 zijn nog steeds niet weggewerkt. De toiletten zijn niet gescheiden voor mannen/vrouwen en jongens/meisjes en er zijn er onvoldoende beschikbaar. Het onderhoud en de hygiëne is onvoldoende in bepaalde toiletten. De school beschikt niet over een beheersplan betreffende de preventie van legionella.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	neen
• de bijdrageregeling en afwijkingen	neen
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëeringsmaatregelen	neen
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja

Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002, KB van 28-6-1978, art. 28 en 32 en BVR 6-12-2002, art. 5 en 6)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school wil expliciet alle nieuwe personeelsleden zo snel en zo degelijk mogelijk wegwijs maken zowel in de schoolwerking als in adaptief onderwijs voor deze specifieke doelgroep. Traditiegetrouw benadert de school de aanvangsbegeleiding als een leerproces gespreid over meerdere schooljaren en is ze gericht op de verschillende functies (leerkrachten, leerlingbegeleiders, administratieve medewerkers, ...) die binnen deze school aan bod komen. Op deze manier moeten beginnende personeelsleden - vaak met een verschillende buso-ervaring - autonoom kunnen functioneren in deze groeiende en specifieke schoolcontext, wetende dat zij hierbij kunnen rekenen op de meer onderlegde collega's. Deze doelgerichtheid is verantwoord omdat de school de voorbije schooljaren geregeld tal van nieuwe personeelsleden in dienst nam. Binnen een meerjarenplanning worden gerichte activiteiten oordeelkundig gepland en uitgevoerd. Informatieve sessies zijn vooral gericht op de schoolse organisatie van het onderwijs terwijl intervisies eerder bedoeld zijn om de pedagogisch-didactische aanpak van de leerlingenpopulatie te bespreken. Ook intermarissen kunnen in deze aanvangsbegeleiding worden opgenomen.
- Ondersteuning** De school stelt enerzijds uitgebreide informatie over de schoolwerking ter beschikking van nieuwe personeelsleden. Zij doet dit niet alleen op een schriftelijke manier (Wegwijsbrochure), maar ook via het interne elektronische platform (schoolwerkplan). Rekening houdend met de leerlingenkenmerken reikt deze informatie ook nuttige tips aan voor een beginnend klasmanagement. In de school is het bovendien de gewoonte om geregeld hierover informatiesessies te organiseren. Anderzijds investeert de school in een personele ondersteuning. Zo zijn er onder meer een verantwoordelijke coördinator voor de aanvangsbegeleiding, meerdere mentorcoaches en peters/meters voor elk beginnend personeelslid. Uit gesprekken blijkt dat er een vlotte wederzijdse samenwerking is met de nieuwe personeelsleden, maar dat de peter/meterwerking niet altijd even efficiënt ervaren wordt. Indirecte effecten zijn enerzijds het groepsgevoel dat groeit binnen de groep van beginnende personeelsleden en anderzijds de onderbouwde motiveringen bij het beëindigen van de arbeidsovereenkomst. De school zelf vindt ondersteuning in de scholengemeenschap waarin een specifieke werkgroep instaat voor een professionele begeleiding van beginnende personeelsleden.
- Doeltreffendheid** Op het einde van vorig schooljaar werden de bevindingen van de nieuwe personeelsleden collegiaal bevraagd. Via een groepsgesprek werden hen verschillende stellingen voorgelegd waarop zij konden reageren. De registratie van de bevindingen berust bij de verantwoordelijke coördinatoren zonder dat dit uitmondde in een schriftelijk rapport. Wel werd hierover mondeling gecommuniceerd met de schoolleiding. Tot op heden was de aanvangsbegeleiding nooit het onderwerp van een audit door derden.

Ontwikkeling De school blijft de noodzaak van het volgen van de bijzondere lerarenopleiding buitengewoon onderwijs onderschrijven en stelt dit dan ook zo uitdrukkelijk in de arbeidsovereenkomst. Naast de interne aanvangsbegeleiding motiveert de school deze starters ook tot het volgen van leerlinggerichte nascholingen aangeboden door externe organisaties. Op deze manier betoont de school haar responsiviteit tegenover al de maatschappelijk betrokkenen. Momenteel overweegt de school de invoering van een hospiteerformule en toont zich op deze manier ontwikkelingsgericht.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft een duidelijke visie op het handelingsplanmatig nastreven van de einddoelstelling van alle opleidingsvormen. Om de doelenkaders die opleidingsvorm een en twee hanteren te operationaliseren, wordt nog te vaak vertrokken vanuit activiteiten en in mindere mate vanuit goed gekozen, operationele doelen. De visie op het gebruik van het leerlingvolgsysteem getuigt van een grote aandacht voor een aanpak op maat, maar dit geldt niet voor de volledige leerstofplanning. In een aantal verantwoordingsstukken is er onvoldoende sprake van een gezamenlijke doelgerichtheid.

Ondersteuning De school heeft functionele en richtinggevend instrumenten ontwikkeld om de handelingsplanmatige aanpak te ondersteunen. Ook het pedagogisch team wordt hierbij goed ingezet om de leraren te helpen bij de individuele aanpak van elke leerling. Het gebruik van een digitaal platform biedt kansen tot een goede multidisciplinaire planning maar de functionaliteit en gebruiksvriendelijkheid hiervan kan nog verbeterd worden. De huidige organisatie van de klassenraden zorgt er ook voor dat zowel multidisciplinaire leerlingenbesprekingen als vakinhoudelijke besprekingen nog onvoldoende efficiënt verlopen. Het paramedisch personeel wordt waar nodig goed ingezet voor het remediëren van zowel individuele als klassikale leernoden. Voor de uren bijscholing-begeleiding geldt dit voor een deel ook, maar kan er onvoldoende aangetoond worden dat de aanwending van deze uren steeds vanuit de klassenraad bepaald wordt conform de regelgeving. De school is gestart met de implementatie van de nieuwe ontwikkelingsdoelen voor OV1 en OV2, maar de ondersteuning van dit proces door extra professionalisering is nog eerder summier.

Doeltreffendheid De aandacht voor de doeltreffendheid van het proces van leerbegeleiding kan nog verhoogd worden. Nog niet alle vakwerkgroepen komen op regelmatige basis tot een zelfreflectie om het eigen aanbod bij te sturen. Ook de opvolging van gemaakte afspraken door de schoolleiding of andere daartoe gemandateerde personeelsleden blijkt nog onvoldoende. Tijdens de doorlichting bleek wel een grote openheid voor de opmerkingen van de inspectie en trachtte het schoolteam reeds tijdens het bezoek oplossingen te zoeken voor aangehaalde werkpunten.

Ontwikkeling De voorbije schooljaren heeft de school veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van een vernieuwd systeem voor handelingsplanning. Een gelijkgerichte visie op evalueren en een aan de einddoelstelling aangepaste aanpak kan nog verder geoptimaliseerd worden. De organisatie van de school wijzigde aanzienlijk door de grote toename van het leerlingenaantal. Hierop heeft de school onder meer gereageerd door het aantrekken van extra ondersteunend pedagogisch personeel. Het uitbouwen van opleidingsvorm vier en de GIW en GPS-werking in opleidingsvorm een getuigen van een duidelijke aandacht voor ontwikkeling.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap In een school die de laatste jaren exponentieel groeide, werden terecht heel wat leidinggevende taken gedelegeerd. Naast de goed uitgewerkte taakverdeling waarbij zowel beide adjunct-directeurs als het middenkader heel wat verantwoordelijkheid opnemen, tracht de directeur steeds om op een betrokken wijze het overzicht te bewaren en de eindverantwoordelijkheid op zich te nemen. De schoolleiding legt de lat hoog voor het personeel en voor zichzelf. Ze wil vooral motiverend en inspirerend optreden en rekent erop dat iedereen met hetzelfde enthousiasme en professionalisme zijn taak vervult, op een zelfsturende wijze. De schoolleiding streeft dit na door o.a. een open-deurcultuur, vele formele maar vooral informele overlegmomenten en door een uitgebreide open communicatie via het digitale schoolplatform. Hierbij wordt uit het oog verloren dat het jonge, dynamische en continu uitbreidende schoolteam ook nood heeft aan stabiliteit, ondersteuning, opvolging en bijsturing waar nodig. De huidige wijze van richting geven blijkt in de schoolpraktijk te vrijblijvend en vooral de nood aan opvolging en bijsturing wordt onvoldoende ingelost. De schoolleiding heeft onvoldoende zicht op het pedagogisch handelen in de klas en de inhoud/kwaliteit van de opgelegde plannings- en evaluatiedocumenten. Een goede aanzet om dit te verbeteren zijn de klasbezoeken in opleidingsvorm vier en de functioneringsgesprekken die met ongeveer de helft van de personeelsleden plaatsvonden. Deze werden echter nog niet met iedereen gevoerd wat een inbreuk tegen de regelgeving is, net als het ontbreken van gepersonaliseerde functiebeschrijvingen en het niet voeren van evaluatiegesprekken.

Visieontwikkeling In het schoolwerkplan zijn heel wat specifieke visieteksten opgenomen die steeds vertrekken vanuit het eigen uitgeschreven pedagogisch project. Veel van deze teksten zijn erop gericht om het pedagogisch comfort te verhogen, wat goed is. Uit gesprekken en documentenanalyse blijkt echter dat deze goed doordachte visie op heel wat aspecten nog te vrijblijvend is. Door een gebrek aan ondersteuning, opvolging of gerichte druk waar nodig, is een visie soms onvoldoende gedragen of zelfs onbekend voor een deel van de personeelsgroep. Hoewel het beleid steeds open staat voor inbreng van anderen, worden uitgewerkte visieteksten voornamelijk top-down en voornamelijk via het digitale schoolplatform gecommuniceerd waardoor ze onvoldoende verspreid en gedragen zijn. De prioriteiten die de school in haar toekomstvisie stelt, zijn voornamelijk gericht op het bestendigen van de sterke punten in de huidige organisatie. Er zijn nog geen prioriteiten opgenomen die wijzen op een langetermijnvisie op de onderwijsorganisatie en de verdere schoolontwikkeling. Het onderwijsaanbod in opleidingsvorm vier is opvallend. Voor de opleiding Elektromechanica wordt geen derde graad opgericht en voor de opleiding Multimedia ontbreekt een logische onderbouw in de tweede graad. Dit is een vrije keuze van de school, maar hypothekeert een vlotte doorstroming voor de afstudeerrichting Multimedia. Sterk is het gezonde financieel beleid dat de school voert, met uitzicht op een nieuwbouwproject dat stilaan vorm krijgt in een uitgebreid masterplan.

- Besluitvorming** De wettelijke overlegorganen zijn aanwezig. Toch worden niet alle procedures ten volle uitgevoerd. Zowel het aantal vergaderingen van het Lokaal Overleg Comité als de inhoud van de verslagen is erg beperkt. De procedure om agendapunten te laten opnemen is niet duidelijk. De school liet na om heel wat procedures te optimaliseren en waar nodig te formaliseren zoals de regelgeving voorschrijft. Ook ontbreekt een vertegenwoordiging van de leerlingen uit opleidingsvorm vier in de schoolraad.
- Schoolintern rekent de directeur op de inzet van het pedagogisch team en verschillende werkgroepen om het beleid mee uit te zetten. De verslagen van het pedagogisch team wijzen op een doordachte invulling van het onderwijskundig beleid. De efficiëntie van de werkgroepen is echter te beperkt om te kunnen spreken van een functionele participatieve besluitvorming. Tot op heden is het proces van besluitvorming voornamelijk productgericht en in mindere mate op een maximale gedragenheid door het schoolteam.
- De school levert grote inspanningen om ouders te betrekken bij het schoolgebeuren, getuige de ouderraad met vertegenwoordigers van elke opleidingsvorm en de praatcafés tijdens ouderavonden. Dit kan een meerwaarde zijn voor de schoolwerking.
- Kwaliteitszorg** In de voorbije jaren ging er terecht veel aandacht naar de ontwikkeling van de nieuwe opleidingsvorm vier en de uitbouw van het personeelsbestand. De directeur hanteert een sterk aanwervingsbeleid waardoor op enkele uitzonderingen na het voltallige personeel een vereist diploma of zelfs een dubbele kwalificatie kan voorleggen. Dit komt de professionaliteit en de inzetbaarheid van het schoolteam ten goede. In het verleden waren er enkele zeer lovenswaardige initiatieven om de kwaliteit van allerlei processen te borgen of te vergroten. Deze kwaliteitszorg verliep echter te fragmentarisch en verbeteringsprocessen werden niet altijd voltooid. Ook tracht de school permanent haar onderwijs te verbeteren maar ze liet na om andere verbeteringsinitiatieven door te zetten of op te starten.
- De schoolleiding constateerde zelf dit gebrek aan een systematische werkwijze om integraal en cyclisch aan gegevensverzameling, gegevensanalyse en kwaliteitsbijsturing te doen. Daarom wordt vanaf het huidige schooljaar een fulltime kwaliteitscoördinator aangesteld waaruit blijkt dat de school de intentie heeft om werk te maken van een grondige zelfevaluatie.
- Inbreuken op de regelgeving** De school voldoet niet aan de voorschriften voor evaluatie van het personeel zoals bepaald in het Decreet betreffende de rechtspositie van personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs van 27/3/1991.
- De schoolraad is niet reglementair samengesteld zoals bepaald in het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02/04/2004. De leerlingen van OV4 zijn niet vertegenwoordigd.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De aandacht voor buitenschoolse activiteiten in opleidingsvorm een.
- De aandacht van het schoolteam voor de individuele benadering van de leerlingen vanuit een grote betrokkenheid.
- De functionele en transparante evaluatiedocumenten in de opleiding Kappersmedewerker van opleidingsvorm 3.
- De infrastructuur en uitrusting van de opleidingen Kappersmedewerker en Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen van opleidingsvorm 3.
- De opleidingsgebonden afsprakenbundel in de studierichting Kantoor.
- De aandacht voor de ondersteuning en voor de doeltreffendheid van de VOET-werking.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De procesmatige aanpak van de aanvangsbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het motiveren en inspireren van het schoolteam waarbij de lat bewust hoog gelegd wordt voor de schoolleiding en het voltallige personeel.
- Het aanwervingsbeleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderlinge afstemming en indeling van de plannings- en evaluatiedocumenten in opleidingsvorm een.
- De kwaliteitsbewaking van het onderwijsaanbod in opleidingsvorm een.
- De aandacht voor een gezamenlijk afgestemde multidisciplinaire aanpak van de leerlingen in opleidingsvorm een en twee.
- Structurele ruimte voor intern overleg en vakgroepwerking in opleidingsvorm een en twee.
- De evaluatiepraktijk in de opleiding Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen.
- De verantwoording van de realisatie van de leerplandoelstellingen en van de evaluaties in de studierichting Kantoor.
- De verantwoording van de realisatie van de VOET in de vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De inhoudelijke organisatie van de klassenraad.
- De opvolging van en controle op het handelingsplanmatig werken.
- De multiplicatie van de interne deskundigheid binnen opleidingsvorm een.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het aansturen, opvolgen en bijsturen van het personeel waar nodig.
- Het formaliseren van de procedures voor de officiële inspraakorganen.
- De kwaliteitszorg waarbij cyclisch en integraal aan gegevensverzameling, gegevensanalyse en kwaliteitsbijsturing gebeurt.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De horizontale en verticale afstemming van het onderwijsaanbod van de Algemene en Sociale Vorming in opleidingsvorm twee.
- Het cyclisch proces van handelingsplanning in Algemene en Sociale Vorming in opleidingsvorm twee.
- De organisatie van het welzijnsbeleid.
- De bewoonbaarheid en de veiligheid van de leer- en de werkomgeving.
- De gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Wat betreft de regelgeving

- Het respecteren van de stagereglementering in opleidingsvorm drie (SO/2002/11) en opleidingsvorm vier (SO/2002/09).
- Het schoolreglement waarin de verplichte bepalingen opgenomen moeten worden zoals bepaald in de Codex SO, art. 111 en 112.
- De samenstelling van de schoolraad zoals bepaald in het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02/04/2004.
- De evaluatie van het personeel zoals bepaald in het Decreet betreffende de rechtspositie van personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs van 27/3/1991.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor

Opleidingsvorm 2	Algemene en sociale vorming	Beroepsgerichte vorming
Opleidingsvorm 2	x	

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-09-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

Het schoolreglement is nog niet volledig conform de regelgeving zoals bepaald in de Codex SO, art. 111 en 112.

De schoolraad is niet samengesteld zoals bepaald in het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02/04/2004.

De evaluatie van het personeel verloopt niet zoals bepaald in het Decreet betreffende de rechtspositie van personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs van 27/3/1991.

De stagereglementering wordt niet ten volle gerespecteerd in opleidingsvorm drie (SO/2002/11) en vier (SO/2002/09).

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-09-2016** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart Tabruyn de inspecteur-verslaggever	Koen KNEVELS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	